

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2024

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2024

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL
pentru perioada 2020-2023
privind implementarea proiectului din cadrul
Programului de Stat (2020–2023)

Proiectul *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova*

Cifrul proiectului: 20.80009.1606.06

Prioritatea Strategică: *IV Provocări societale*

Rector

Alexandra BARBĂNEAGRĂ

Secretar al Senatului

Svetlana DERMENJI-GURGUROV

Conducător al proiectului

Sergiu MUSTEAȚĂ

[Signature]

[Signature]

[Signature]

Chișinău 2024

UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

EXTRAS

din procesul-verbal nr. 5

al ședinței Senatului Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
din 18.12.2023

Total membri ai senatului: 65

Au fost prezenți: 51

Președintele ședinței: Barbăneagră Al., dr., conf. univ.

S-a discutat: Bilanțul activității științifice în perioada 2020-2023 în cadrul proiectelor din domeniile cercetării și inovării „Program de Stat 2020-2023”.

S-a decis: A aproba raportul privind activitatea științifică în cadrul proiectului din domeniile cercetării și inovării „Program de Stat 2020-2023” *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova, cifrul 20.80009.1606.06*, director de proiect dr. **MUSTEAȚĂ Sergiu**.

S-a votat: Pro – 51. Contra – 0. S-au abținut – 0.

Secretar științific al Senatului
UPS „Ion Creangă” din Chișinău

Dermenji Svetlana, dr., conf. univ.

CUPRINS:

1. Scopul, obiectivele, rezultatele planificate și realizate pe parcursul anilor 2020-2023
2. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute
3. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect 2020-2023
4. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în limba română (Anexa nr. 1)
5. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în limba engleză (Anexa nr. 1)
6. Lista publicațiilor științifice pentru perioada 2020-2023 (Anexa nr. 2)
7. Volumul total al finanțării proiectului pentru perioada 2020-2023 (Anexa nr. 3)
8. Componenta echipei pe parcursul anilor 2020-2023 (Anexa nr. 4)
9. Raportarea indicatorilor (Anexa nr. 5)

1.

1. Scopul proiectului: Valorificarea patrimoniului arheologic medieval al Republicii Moldova

2. Obiectivele proiectului 2020–2023

1. Elaborarea studiului de sinteză privind aşezările medievale timpurii de la Hansca (raionul Ialoveni) şi Păhărnicieni (raionul Orhei) în calitate de modele ale evoluţiei culturii medievale timpurii din spaţiul românesc în mileniul marilor migraţii (secolele V-XIV).
2. Reconstituirea vieţii cotidiene a comunităţilor medievale timpurii de la Hansca şi Păhărnicieni prin valorificarea vestigiilor arheologice descoperite în aşezarea Hansca - „Limbari-Căprăria” în anii 1960-1991 şi Păhărnicieni-„Petruca” în anii 1961-1963 şi 1988.
3. Studierea complexelor funerare din cadrul necropolei de la Lozova (raionul Străşeni) din perioada de formare şi consolidare a Țării Moldovei în calitate de repere de patrimoniu cultural pentru determinarea particularităţilor etnoculturale ale comunităţii căreia i-a aparţinut cimitirul.
4. Cercetarea problematicii constituirii şi consolidării sistemului defensiv al Moldovei medievale, având drept studiu de caz cetatea Soroca prin valorificarea rezultatelor investigaţiilor arheologice obţinute până la momentul actual. Studierea surselor documentare şi a istoriografiei. Analiza etapelor de evoluţie a cetăţii Soroca şi a rolului ei ca punct fortificat de strajă şi vamă de hotar în secolele XV-XVI. Cetatea, ocolul şi târgul Soroca – domeniu al domniei şi al puterii domneşti în teritoriu.
5. Valorificarea datelor arheologice acumulate privind habitatul şi resursele naturale în aşezările medievale, identificarea şi caracterizarea resurselor alimentare (animale şi vegetale), identificarea şi evaluarea practicilor alimentare ca indicatori ai calităţii vieţii, utilizând surse documentare scrise şi descoperiri arheologice: achiziţia şi pregătirea hranei, consum, conservarea alimentelor.
6. Studiul paleoantropologic al osemintelor descoperite în necropolele medievale din Moldova, reconstituirea structurii paleodemografice şi sociale, evaluarea stării de sănătate şi a stilului de viaţă în baza analizei anomaliilor/patologiilor dentare şi osoase, trăsăturilor epigenetice, traumatismelor şi indicatorilor ocupaţionali cotidieni şi estimarea incidenţei acestora în funcţie de vârstă şi gen.

3.

Rezultate planificate conform proiectului depus

Rezultatele științifice livrabile planificate au fost patru monografii și o culegere de studii:

1. Așezarea Hansca - model de evoluție a satului medieval timpuriu din spațiul românesc (sistematizarea și publicarea rezultatelor săpăturilor arheologice din anii 1960-1991) (cca. 35-40 c.a.);
2. Așezarea medievală timpurie Păhărnicieni-Petruca (în baza cercetărilor arheologice din anii 1961-1963 și 1988) (7,0-8,0 c.a.);
3. Necropola de la Lozova din perioada formării și consolidării statului medieval moldovenesc;
4. Cetatea Sorociei. Monografie arheologică;
5. O culegere de studii (materiale conferințelor internaționale), cel puțin 20 de studii și articole în reviste cu impact.

4. Rezultatele obținute

Pe parcursul celor patru de activitate echipa proiectului a reușit să publice **5 monografii**, **2 culegeri de studii**, **41 de articole** publicate în reviste acreditate/incluse în Baze de Date internaționale, **4 capitole** din monografii colective, **88 de rezumate** ale comunicărilor la conferințe naționale și internaționale etc. Totodată, în cadrul proiectului au fost realizate două conferințe științifice internaționale dedicate patrimoniului arheologic medieval, una în anul 2021 și alta în anul 2023. În ambele cazuri, materialele conferințelor au fost publicate în două culegeri de studii (2022 și 2023).

Printre cele mai importante realizate sunt cele cinci monografii:

1. POPOVICI, Sergiu, Angela SIMALCSIK, Ion CIOBANU, Serghei AGULNIKOV, *Turanicii în sudul Moldovei. O perspectivă arheologică și antropologică asupra înmormântărilor medievale și premoderne*, Seria „Istorii și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M8, Chișinău, Editura Pontos, 2023, 130 p. ISBN 978-9975-72-794-5
2. HÎNCU, Ion, POSTICĂ, Gheorghe, *Hansca: Așezarea medievală timpurie din codrii Lăpușnei*, Seria „Istorii și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M9, Chișinău, Editura Pontos, 2023 (sub tipar) (40,0 c.a. text + 350 pagini planșe).
3. URSU, Ion, *Populațiile turanice din spațiul carpato-nistean în secolele X-XIV*, Seria „Istorii și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M7, Chișinău, Editura Pontos, 2022, 390 p. ISBN 978-9975-72-697-9
4. POSTICĂ, Gheorghe, *Așezarea medievală timpurie de la Păhărnicieni-„Petruca” din Codrii Orheiului. In memoriam Ion Hâncu (1931-2003)*, Seria „Istorii și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M7, Chișinău, Editura Pontos, 2021, 166 p., ISBN 978-9975-72-602-3
5. POPOVICI, Sergiu, CIOBANU, Ion, *Cercetări arheologice la Cimișlia (1969, 2015, 2019)*, Chișinău, Ed. Bons Office, 2021, 225 p. ISBN 978-9975-87-915-6.

Publicarea monografiilor așezărilor medievale de la Hansca și Păhărnicieni-”Petruca”, atât de mult așteptate de mediul academic din republică și de peste hotare, reprezintă modele de cercetare și valorificare a descoperirilor arheologice din Republica Moldova, un sit din codrii Lăpușnei și altul din codrii Orheiului. Ambele monografii vor deveni repere istoriografice deosebite în cunoașterea habitatului medieval timpuriu din regiunile pruto-nistrene.

Totodată evidențiem organizarea celor **două conferințe** științifice internaționale la care au participat arheologi și istorici din Republica Moldova și de peste hotare specializați în cercetarea arheologiei medievale a spațiului carpato-dunărean:

1. Conferință științifică internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, 4 noiembrie 2021
2. Conferință științifică internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, ediția a 2-a, 3 noiembrie 2023.

În rezultatul conferințelor au fost publicate **două culegeri** de articole dedicate patrimoniului arheologic medieval:

- 1) MUSTEAȚĂ, S. (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval*, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Culegere de studii, Seria IDN, C15, Chișinău, Editura Pontos, 2023.
- 2) MUSTEAȚĂ, S. (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval. Omagiu colegului și prietenului Ion Tentiuc la 65 de ani*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Culegere de studii, Seria IDN, C12, Editura Pontos, Chișinău, 2022, 214 pag. ISBN 978-9975-72-700-6, <http://dir.upsc.md:8080/xmlui/handle/123456789/3765>

Proiectul a inclus continuarea cercetărilor arheologice în cimitirul medieval de la Lozova, raionul Strășeni și prelucrarea vestigiilor deja descoperite. Dar, din cauza reducerii finanțării, nu a fost posibil realizarea săpăturilor arheologice preconizate în proiect. Astfel, în anul 2022, chiar dacă nu au fost alocați bani pentru a fi realizare săpături arheologice, s-a realizat ridicarea topografică și ortofotoplanul sitului. Totodată, au fost sistematizate informațiile, rapoartele și vestigiile descoperite anterior. La fel, au fost efectuate lucrări geodezice, foto fixarea, amplasarea sitului conform coordonatelor GPS și alte lucrări moderne de înregistrare. Aceste lucrări vor permite pe viitor investigarea calitativă a sitului, salvarea acestuia de la distrugerea iminentă și pierderea unui sit cu potențial științific deosebit pentru perioadă formării și extinderii Țării Moldovei. Informațiile și studiile obținute în anii 2020-2023 vor fi incluse în viitorul studiu monografic dedicat acestui sit. În același stil a fost abordat și târgul medieval Lăpușna, reușind realizarea în anul 2023 ridicarea topografică și ortofotoplanul sitului, care vor sta la baza unui alt proiect de cercetări extinse a acestei așezări medievale. În ambele cazuri membrii echipei proiectului au realizat o serie de comunicări și articole care prezintă rezultatele analizelor istorice și antropologice a descoperirilor arheologice de la Lozova și Lăpușna.

În ceea ce privește castelul Soroca, au fost studiate izvoarele scrise și rapoartele cercetărilor arheologice din secolul al XX-lea. În același timp, au fost prelucrate materialele arheologice descoperite în campaniile arheologice din ultimii ani (2012-2019). Totodată, la solicitarea Consiliului raional Soroca, au fost realizare săpături arheologice în incinta castelului Soroca în

anii 2021 și 2023. Astfel, au fost studiate mai multe suprafețe în incinta și în turnul de intrare al castelului, care au scos la iveală mai multe vestigii și elemente de construcție foarte importante pentru reconstituirea istoriei acestui monument medieval din Republica Moldova. În același timp, pentru cercetarea sistemului defensiv medieval al Moldovei au fost realizate cercetări, comunicări și publicate peste hotare articole și rezumate ale comunicărilor privind cetatea Tighina-Bender. Materialele adunate și prelucrate în cadrul proiectului urmează să fie integrate în monografia dedicată castelului medieval de la Soroca, care reprezintă un reper strategic în cadrul sistemului defensiv medieval al Țării Moldova.

Tematica dedicată habitatul medieval, a fost analizată în mai multe articole și comunicări la conferințe naționale și internaționale. Astfel, au fost analizate, în special, datele arheologice care provin din siturile medievale de la Stâncăuți și Mălăiești (raionul Râșcani), Lozova (raionul Strășeni), așezările urbane medievale de la Orheiul Vechi, Costești-Gârlea. Astfel, au fost analizate anumite categorii de artefacte care reflectă problema culturii alimentației în Moldova medievală, dar și alte aspecte ale vieții cotidiene, cum ar fi modalitățile de divertisment, în special jocurile medievale. Analiza datelor selectate din rapoartele arheologice și din literatura de specialitate a condus la completarea cunoștințelor despre anumite aspecte ale vieții private din orașele medievale Orheiul Vechi, Costești, Lăpușna ș.a. Un aspect aprofundat la această etapă a proiectului a fost scoaterea în evidență a categoriilor de obiecte de proveniență orientală care au pătruns în spațiul dintre Prut și Nistru în secolul al XIV-lea și, în general, a circulației mărfurilor din perspectiva unor posibile conexiuni cu schimburile comerciale întreprinse de-a lungul „Marelui Drum al mătăsii”, care traversa regiunea din Nord-Vestul Mării Negre spre bazinul Mării Mediteraneene. De asemenea, analiza pieselor de inventar descoperite în mormintele din necropola medievală de la Lozova (raionul Strășeni) în timpul săpăturilor arheologice din anii 2010-2011 și 2014-2015 a contribuit la conturarea unor aspecte de viață cotidiană, cum ar fi portul unor podoabe (cercei și inele) și accesorii vestimentare, dar și anumite credințe despre „lumea de dincolo”. Totodată, consultarea colecțiilor de materiale arheologice descoperite în siturile medievale din Moldova și documentarea lor științifică au scos în evidență mărturii ale practicării unor jocuri medievale nestudiate până în prezent în istoriografia noastră. Categoriile de vestigii arheologice analizate au contribuit la conturarea tabloului istoric privind aspecte ale vieții cotidiene din Moldova medievală.

Studierea migratorilor medievali târzii au fost un alt obiectiv al echipei proiectului, care s-a materializat în trei monografii, o serie de articole și comunicări la conferințe naționale și internaționale. Astfel, în rezultatul proiectului avem o bază de date privind mormintele atribuite migratorilor medievali descoperite în spațiul pruto-nistrean. Această bază de date ne ajută la corelarea datelor antropologice (sexul, vârsta biologică în momentul decesului, tipul antropologic, starea de sănătate și implicit statutul social) cu cele arheologice (cronologia, ritualul funerar și inventarul funerar). Ion Ursu a publicat în anul 2022 monografia *Populațiile turanice din spațiul carpato-nistrean în secolele X-XIV* (30 c.a.), care este bazată pe vestigiile arheologice ale păstorilor nomazi descoperite în 565 de morminte. Lucrarea este interdisciplinară, îmbină diverse metode și procedee de cercetare, fapt ce sporește credibilitatea rezultatelor obținute.

Un alt studiu dedicat complexelor funerare medievale descoperite în zona orașului Cimișlia a fost realizat de S. Popovici și I. Ciobanu. Lucrarea reprezintă atât o valorificare a descoperirilor arheologice din anii 2015 și 2019 bazate pe datări C14 a materialelor, cât și o încadrare cultural-cronologică a vestigiilor privind populațiile turanice. Cel de-al treilea studiu monografic dedicat turanicilor târzii, semnat de Sergiu Popovici, Angela Simalcsik, Ion Ciobanu și Serghei Agulnikov, a fost publicat la finalul anului 2023. Lucrarea abordează descoperirile turanicilor din sudul Moldovei dintr-o perspectivă arheologică și antropologică. Astfel, prin publicarea celor trei monografii avem un tablou complet al descoperirilor funerare de origine turanică cunoscute pe teritoriul Republicii Moldova, care ne ajută să înțelegem mai bine prezența, ponderea și particularitățile acestor grupuri de populații.

A. Simalcsik a dezvoltat o serie de studii în domeniul antropologiei, analizând și valorificând mai multe descoperiri funerare medievale din regiunile carpato-nistrene. Abordările antropologice ne ajută să înțelegem mai multe aspecte privind particularitățile comunităților medievale de la est de Carpați. Astfel, în anii 2020-2023 s-au publicat o serie de studii antropologice privind mormintele descoperite în siturile de la Alcedar, Butuceni, Chișinău, Costești-Gârlea, Fârlădeni-*La Văleanu*, Hansca, Lăpușna, Lozova, etc. Totodată, a fost continuată cercetarea privind obiceiul trepanației simbolice practicat de numeroase comunități medievale, inclusiv de unii migratori medievali deshumați din tumulii din câmpiile Prutului Inferior. Acestea au fost comparate cu alte cazuri sincrone din diferite regiuni est-europene. A fost întocmită o bază de date, cu scopul de a contura asemănările și deosebirile acestei practici în diferite comunități medievale de la est de Carpați. Constatăm că și acest obiectiv a fost realizat cu succes, iar rezultatele facilitează o mai bună înțelegere a structurii paleodemografice și sociale, stării de sănătate și a stilului de viață ale comunităților medievale din Moldova.

Membrii echipei proiectului nostru au participat la elaborarea a două proiecte în cadrul proiectelor europene, unul dintre care a fost acceptat spre finanțare:

- Parteneri în Proiectul „A gamification model for community-based heritage work”, Call 2023 Round 1 KA2, KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education (**acceptat**);
- Parteneri în Proiectul „The Geopark Living Lab: GEOLAB Green Infrastructure and Improving the Sustainable Development Project”, Call Interreg NEXT Black Sea Cross Border Cooperation-July, 2023 (**respins**).

În prezent suntem implicați în elaborarea, împreună cu partenerii externi, a altor două proiecte pentru noua rundă a programului Horizon - Call New European Bauhaus – Innovative solutions for greener and fairer ways of life through arts and culture, architecture and design for all [HORIZON-CL2-2024-HERITAGE-01-01]:

- Parteneri în Proiectul „Transdisciplinary approaches to a new logic of sustainability: the distributed New Bauhaus Museum: *Agora - Remains-Communities*”;
- Parteneri în Proiectul „New Urban Waterscapes as a Diversity of Catalysts for Societal Transition”.

În final, considerăm că echipa proiectului a făcut față provocărilor și a reușit implementarea obiectivelor propuse. Rezultatele obținute demonstrează competențele și profesionalismul membrilor echipei de implementare. Numărul de monografii, culegeri de studii, articole și comunicări la conferințe sunt o dovadă clară a realizării cu succes a proiectului. Totodată, prin intermediul acestui proiect s-a demonstrat atât importanța perioadei cercetate, cât și potențialul enorm al resursele arheologice din Republica Moldova, cercetarea căreia contribuie la o mai bună cunoaștere a epocii și regiunilor de la est de Carpați.

5. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului

Rezultatele științifice obținute în cadrul proiectului au un impact direct asupra domeniului istoric și vor putea fi utilizate în procesul de elaborare a studiilor de sinteză privind istoria evului mediu și a manualelor școlare de istorie din Republica Moldova și din România.

Monografiile dedicate așezărilor medievale timpurii de la Păhârnicieni și Hansca reprezintă modele de analiză și de publicare integrală a unor situri arheologice de unicat. Aceste studii sunt extrem de importante pentru analiza structurii așezărilor medievale timpurii, evoluțiilor etnoculturale, modului de organizare a continuităților, analizei ocupațiilor, culturii materiale și spirituale a populației locale, pe un interval de circa o mie de ani, care corespunde în timp cu procesul formării poporului roman și a civilizației vechi românești. Or, așezările de la Hansca și Păhârnicieni, reprezintă modele de perpetuare pe parcursul secolelor V-XIV a populației locale vechi românești.

Monografiile dedicate turanicilor târzii completează și ele un gol istoriografic și ne ajută să înțelegem mai bine prezența acestor populații în teritoriile pruto-nistrene de-a lungul evului mediu. Monografiile și articolele realizate în proiectul nostru au adunat și valorificat practic toate informațiile arheologice cunoscute până în prezent în Republica Moldova. De aceea, considerăm publicarea rezultatelor cercetărilor arheologice privind turanicii târzii va avea un impact direct asupra viitoarelor cercetări în domeniile arheologiei și istoriei Europei de răsărit.

Publicarea studiilor privind cotidianul și structura antropologică a comunităților medievale este un succes la fel de important, deoarece pluridisciplinar teme mai puțin cercetate anterior și care cu siguranță vor fi utile specialiștilor în domeniul arheologiei și istoriei medievale. Totodată, rezultatele acestor cercetări vor putea fi integrate în manualele școlare de istorie pentru ca generațiile tinere să cunoască mai bine viața comunităților medievale din regiunile carpato-nistrene.

Ținând cont de specificul proiectului, impactul rezultatelor obținute este unul larg și de lungă durată. Analiza, sistematizarea și publicarea studiilor tematice contribuie direct la valorificarea patrimoniului arheologic medieval al Republicii Moldova, la asigurarea accesului la resursele arheologice și la o mai bună interpretare și prezentare a lor publicului larg.

6. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului (opțional)

Universitatea a asigurat echipa de implementare a proiectului cu spații pentru cercetare, acces la Internet, echipament IT (computer staționar, laptop), copiator, scanner, aparate foto, stație totală, GPS, echipament arheologic etc. Grație echipamentului și ustensilelor disponibile în cadrul universității au fost posibile atât prelucrarea informațiilor colectate din arhive, biblioteci și depozite arheologice, precum și realizarea sondajelor de teren în siturile de la Soroca, Lozova, Lăpușna.

7. Colaborare la nivel național/ internațional în cadrul implementării proiectului

Echipa de implementare a proiectului a fortificat relațiile de colaborare cu colegii de la Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Agenția Națională Arheologică și Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi”. Astfel, pe parcursul implementării proiectului au fost realizate cercetări cu colegii de la instituțiile menționate mai sus, materializate în comunicări și publicații comune. În acest sens, evidențiem colaborare cu specialiștii Agenției Naționale Arheologice, în special, dr. Vlad Vornic, în vederea documentării și valorificării patrimoniului arheologic medieval descoperit în timpul cercetărilor arheologice de salvare din situl medieval de la Costești-Gârlea, raionul Ialoveni. La fel de importantă este colaborarea cu dr. A. Boldureanu de la MNAIM în vederea analizei surselor numismatice medievale.

În anii 2020-2023 a fost continuată colaborarea cu colegii de peste hotare: de la Institutul de Arheologie al Academiei Române Filiala Iași, România; Centrul de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov”, Academia Română, Filiala Iași; Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași; Universitatea „Valahia” din Târgoviște, România; Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava; Centrul Mitropolitan de Cercetări T.A.B.O.R., Iași, România. Aceste colaborări s-au materializat în cercetări și publicații comune. Spre exemplu, colegii de la Suceava au prelucrat din punct de vedere dendrocronologic urmele de lemn, iar cei de la Iași au analizat probele de mortar și de sol de la castelul Soroca. Datele obținute ne vor ajuta la o mai bună interpretare a cronologiei și tehnicilor de construcție ale acestei fortificații medievale.

8. Dificultățile în realizarea proiectului

Fiecare proiect este expus unor riscuri. Astfel, nici proiectul nostru nu a fost scutit de unele provocări, mai ales în circumstanțele pandemiei *Coronavirus SARS-CoV-2*, în special în perioada 2020-2021. Dar, majoritatea impedimentelor au fost depășite și acțiunile preconizate pentru acești ani au fost realizate cu succes.

Financiar. Decizia ANCD de a reduce bugetul proiectului a fost o nedreptate și o discriminare la adresa proiectului nostru. Deoarece, reducerea bugetului proiectului pentru anul 2021 cu 41,0% este contrară criteriului aplicat în anul 2020 când bugetele proiectelor s-au redus cu 30,0%. Dacă pentru anul I de implementare a proiectului au fost prevăzute doar activități de cercetare, în anii II, III și IV de implementare am avut planificate și activități de diseminare, publicarea monografiilor, organizarea unei conferințe științifice internaționale, deplasări de cercetare peste hotare, cercetări arheologice la Soroca, Lozova și Lăpușna. Micșorarea bugetului cu 41,0%

practic ne-a lipsit de posibilitatea realizării acestor activități și a pus în pericol implementarea proiectului. Din cauza micșorării substanțiale a bugetului am fost nevoiți să amânăm unele activități pentru anii următori. Conferința internațională a fost organizată în regim On-line, iar investigațiile arheologice de la Soroca au fost realizate dintr-un contract de servicii arheologice semnat între UPS „Ion Creangă” și Consiliul raional Soroca. Adresarea noastră către conducerea ANCD a rămas fără răspuns, ceea ce nu dă o imagine bună unei instituții publice. Totodată, a fost redus salariul directorului de proiect de la 1,0 la 0,5 din cauza interpretării eronate a legislației muncii din Republica Moldova de către reprezentanții ANCD.

Reducerea bugetului sau impunerea unor limite pentru editarea unei lucrări este o altă piedică în publicarea lucrărilor de calitate și diseminarea rezultatelor cercetării. Limitarea finanțării evenimentelor științifice (conferințe, simpozioane) și restricțiile salariale sunt alte impedimente în realizarea obiectivelor proiectelor de cercetare. De aceea, considerăm în continuare că decizia ANCD de a reduce bugetul proiectului este o nedreptate și o discriminare. Deoarece este imposibil să implementezi integral proiectul aprobat cu un buget redus la peste 40%.

Organizatoric. Din cauza reducerii bugetului proiectului în anul 2021 nu am putut realiza în acest an nici o deplasare de cercetare peste hotare. În anii 2020-2021, din cauza restricțiilor pandemice și bugetare, atât conferința planificată în cadrul proiectului, cât și participarea la alte manifestări academice, au fost realizate în regim On-line. La fel, din cauza limitărilor bugetare nu am putut organiza cercetări arheologice în siturile de la Lozova, Lăpușna și Soroca. Respectiv, nu am reușit finalizarea cercetărilor și publicării monografiilor dedicate siturilor de la Lozova și Soroca. Acestea fiind înlocuite, cu acordul ANCD, cu alte studii monografice. Dar, echipa proiectului va continua cercetarea în aceste situri în următorii ani și va publica aceste monografii.

9. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații

În perioada de implementare a proiectului (2020-2023) membrii echipei proiectului au realizat peste 160 de publicații (Tabel 1), printre care 5 monografii, 2 culegeri de studii, 2 programe/rezume ale conferințelor, 18 articole în reviste științifice, 12 articole în culegeri științifice naționale și internaționale, 10 articole în materialele conferințelor științifice internaționale și naționale și 89 de rezumate ale comunicărilor la conferințe. Din cele 18 articole, 2 articole au fost publicate în reviste incluse Web of Science, 4 articole în Scopus, 9 articole în reviste recunoscute la nivel internațional și 3 articole în reviste naționale. Nouă articole au publicate în culegeri de lucrări științifice editate peste hotare și 3 articole în culegeri de lucrări editate în Republica Moldova. Totodată, din cele 10 articole publicate în materialele conferințelor științifice, 7 articole au fost incluse în culegeri ale conferințelor științifice internaționale și 3 articole în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională. Pe lângă articolele științifice membrii echipei proiectului au participat la diverse conferințe, majoritatea fiind însoțite de publicarea rezumatelor comunicărilor: 27 rezumate ale comunicărilor la conferințelor științifice internaționale (peste hotare), 23 rezumate în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova), 20 rezumate în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională și 19 rezumate în lucrările conferințelor științifice naționale (Tabel 2). Lista detaliată a publicațiilor este prezentată în Anexa nr. 2.

Tabel. 1. Publicații realizate în cadrul proiect

An	Rezumat e	Articole	Emisiuni articole ziar	Capitole cărți	Culegeri de studii	Monografii	Total
2020	9	7	1	1	-	-	18
2021	36	10	6	2	-	2	56
2022	27	14	11		1	1	54
2023	16	10	2	1	1	2	32
Total	88	41	20	4	2	5	160

10. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice

În cei patru ani de implementare a proiectului membrii echipei proiectului au reușit să prezinte comunicări la 50 de conferințe internaționale, 20 de conferințe internaționale, 18 conferințe naționale și 6 lecții publice la diverse instituții academice și educaționale din țară și de peste hotare (Tabel nr. 2). Lista forurilor la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul proiectului de stat sunt prezentate în Anexa nr. 3, iar mai jos sunt datele statistice generale privind realizarea criteriului de diseminare a rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la diverse forumuri științifice:

- Manifestări științifice internaționale (în străinătate) – 27 comunicări;
- Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova) – 23 comunicări;
- Manifestări științifice naționale – 18 comunicări;
- Manifestări științifice cu participare internațională – 20 comunicări.

Tabel 2. Numărul de participări și comunicări la conferințe

An	Conferințe internaționale	Conferințe participare internațională	Conferințe naționale	Lecții publice	Total
1. 2020	4	1	4	3	12
2. 2021	23	8	5	2	38
3. 2022	18	6	3	1	28
4. 2023	5	5	6	-	16
Total	50	20	18	6	94

Astfel, în perioada celor patru ani de implementare a proiectului (2020-2023) echipa noastră a reușit să facă față provocărilor, realităților și să promoveze rezultatele cercetărilor la diverse conferințe științifice naționale și internaționale. Cele 89 de comunicări și 6 lecții publice sunt un rezultat care demonstrează reușitele proiectului și promovarea rezultatelor pe plan mondial.

Rezultatele proiectului au fost diseminate pe parcursul anilor 2020-2023 la diverse activități academice și de popularizare a științei, atât la nivel internațional, cât și internațional. În anul 2022 am reușit organizarea Sesiunii 702 / 802 „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din regiunile est-carpătice” în cadrul Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, România, 8-10 septembrie 2022. La Chișinău au

fost lansate în 2022 și 2023 monografiile dedicată sitului arheologic de la Petruca și turanicilor târzii. Lansarea monografiilor dedicate sitului de la Hansca și turanicilor din sudul Moldovei urmează să fie realizată la începutul anului 2024. Diseminarea rezultatelor cercetărilor noastre și realizarea unui schimb de experiență cu culegi de peste hotare s-a făcut prin intermediul celor două conferințe internaționale dedicate arheologiei medievale, organizate la Chișinău în 2021 și 2023.

11. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premii, medalii, titluri, alte aprecieri)

- **Musteață Sergiu**, Diploma Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău pentru rezultate deosebite în domeniul științei în 2023.

12. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media (Optional):

În perioada 2020-2023 rezultatele cercetărilor realizate în proiect au fost popularizate la diverse emisiuni radio, TV și articole mass media, ceea ce a mărit vizibilitatea proiectului și au sensibilizat opinia publică în privința rolului arheologiei în cunoașterea istoriei evului mediu din regiunile carpato-nistrene.

➤ Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

- 1) Musteață, Sergiu, Bună dimineața, Moldova 1, Despre reabilitarea Muzeului bisericesc din Chișinău, 21.06.2023, 8:40
- 2) Musteață, Sergiu, ProTV, 02.11.2022, <https://protv.md/actualitate/unul-dintre-cele-mai-vechi-cimitire-din-chisinau-a-fost-descoperit-pe-teritoriul-maternitatii-nr-2-istoric-este-surpriza-anului-pentru-perspectiva-arheologica-pentru-chisinau-video---2631052.html>
- 3) Musteață, Sergiu, Jurnal TV, 02.11.2022, https://www.jurnaltv.md/news/b9da199a9418f819/arheologii-au-descoperit-urmele-de-amenajare-a-pietei-vechi-din-chisinau-si-un-cimitir-datat-cu-secolul-al-xvi-lea.html?utm_source=RSS&utm_medium=RSS&utm_campaign=RSS
- 4) Musteață, Sergiu, TVR Moldova, 1.11.2022, <https://tvrmdova.md/article/15a7778fa70e9916/in-centrul-chisinaului-a-fost-descoperit-un-cimitir-care-dateaza-din-secolului-xvi.html>
- 5) Musteață, Sergiu, Mesager, Moldova 1, Cimitirul medieval din Chișinău, 31.10.2022, <https://trm.md/ro/mesager/mesager-din-31-octombrie-2022>
- 6) Musteață, Sergiu, Ursu, Ion, TVR Moldova, *Cimitir medieval în Chișinău*, 29.10.2022, <https://tvrmdova.md/article/43689bc0933b786f/cercetatorii-din-republica-moldova-si-romania-au-gasit-vestigii-arheologice-in-zona-unei-maternitati-din-chisinau.html>
- 7) Musteață, Sergiu, Obiectiv comun, TVR Moldova, *Chișinău*, 14 octombrie 2022, 17:30-17.40,
- 8) Musteață, Sergiu, Bună dimineața, Moldova 1, *Răsfoim istoria Chișinăului*, 14 octombrie 2022, 7:12-7:20, <https://trm.md/ro/buna-dimineata/buna-dimineata-din-14-octombrie-2022>

- 9) Musteață, Sergiu, Telematinal, TVR Moldova, *Cărți despre Chișinău. Redescoperim Chișinăul*, 8:30-8:41, 07.06.2022, <https://www.facebook.com/watch/?v=2862828644021485>
- 10) Musteață, Sergiu, Telematinal, TVR Moldova, *Cetatea Soroca*, 20.01.2022, <http://tvrmdolova.md/social/cetatea-soroca-la-a-doua-etapa-de-restaurare/>
- 11) Musteață, Sergiu, Jurnal TV și Jurnal.md, 5 august 2022, <https://www.jurnal.md/ro/news/a0433767218c5a3b/chisinaul-de-sub-chisinau-istoricii-fac-sapaturi-arheologice-in-centrul-capitalei-in-cautarea-unei-cetati-video.html?fbclid=IwAR3y4ehutbVF0KEZJJHsiGVYquqQGL1U8S22RvEAKmZeB6AZVwRJVfaFcHk#.YuzZbBqrVJt.facebook>;
- 12) Musteață, Sergiu, Radio Europa Liberă, 23 august 2022, <https://moldova.europalibera.org/a/cavou-misterios-descoperit-de-arheologi-la-chi%C8%99in%C4%83u-/32000718.html>.
- 13) Musteață, Sergiu, Chișinăul de altădată, Cine vine la noi, Moldova 1, 9 decembrie 2021, 17:43-17:50, <https://trm.md/ro/cine-vine-la-noi/cine-vine-la-noi-emisiune-din-9-decembrie-2021>
- 14) Musteață, Sergiu, Cine vine la noi, TV Moldova 1, *Despre jocul Moara pe baza descoperirilor de la Soroca*, 20 octombrie 2021, 17:20-17:30, <https://trm.md/ro/cine-vine-la-noi/cine-vine-la-noi-emisiune-din-20-octombrie-2021>
- 15) Musteață, Sergiu, Cine vine la noi, TV Moldova 1, *Descoperirile de la Cetatea Soroca*, 24 septembrie 2021, 17:20-17:35, <https://trm.md/ro/cine-vine-la-noi/cine-vine-la-noi-emisiune-din-24-septembrie-2021>
- 16) Musteață, Sergiu, *Renovarea cetății Soroca*, TV Moldova 1, Cine vine la noi, 10 septembrie 2021, 17:20-17:30, <https://trm.md/ro/cine-vine-la-noi/cine-vine-la-noi-emisiune-din-10-septembrie-2021>
- 17) Musteață, Sergiu, Cine vine la noi, TV Moldova 1, *Din nou despre Soroca*, 16 ianuarie 2021, 17:44-17:55, <http://trm.md/ro/cine-vine-la-noi/cine-vine-la-noi-emisiune-din-16-ianuarie-2021>
- 18) Musteață, Sergiu, Kyiv Post, „Nomads and Natives beyond the Danube and the Black Sea: 700–900 CE”, 30.07.2021, <https://www.youtube.com/watch?v=SMmWot96gf0>; <https://www.kyivpost.com/multimedia/video/uketube-nomads-and-natives-beyond-the-danube-and-the-black-sea>

➤ Articole de popularizare a științei

1. Musteață, Sergiu, Observatorul de Nord, “Monitorizarea ar fi bine să fie mai dură, ca să nu avem “evroremont” în loc de restaurare”, 25 mai 2021, https://observatorul.md/important/2021/05/25/91610_sergiu-musteata-monitorizarea-ar-fi-bine-sa-fie-mai-dura-ca-sa-nu-avem-evroremont-in-loc-de-restaurare

13. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate pe parcursul anilor 2020-2023 de membrii echipei proiectului (Opțional)

MUSTEAȚĂ, S., Teza de doctor habilitat „Sedentari și migratori în regiunile carpato-danubiano-pontice în secolele VIII-IX”, elaborată în baza publicațiilor științifice de conf. univ., dr. Sergiu Musteață la specialitatea 611.02 Istoria românilor susținută în ședință publică pe data de 11 iunie 2021. Titlul a fost acordat prin decizia Senatului UPS „Ion Creangă” pe 24 iunie 2021 și confirmat prin decizia Consiliului de conducere ANACEC pe 4 octombrie 2021.

14. Materializarea rezultatelor obținute în proiect (cu specificarea aplicării în practică)

Cercetările realizate în cadrul proiectului s-au materializat în 5 monografii, 2 culegeri de studii, 41 de articole publicate în reviste acreditate/incluse în Baze de Date internaționale, 4 capitole din monografii colective și 89 de rezumate ale comunicărilor la conferințe naționale și internaționale.

15. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei

În perioada 2020-2023 membrii echipei de implementare a proiectului au făcut parte din diverse comisii de doctorat și au continuat activitatea lor în calitate de membri ai colegiilor de redacție a revistelor de profil arheologic și istoric. În acest sens, prezentăm mai jos doar câteva exemple.

Membru al comisiilor de doctorat:

1. S. Musteață, referent comisie, Vitalie Bodolică, teza Amenajări portuare și tipuri de nave descoperite în bazinul vest pontic, în perioada sec. IV a. Chr. – VII p. Chr., Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, 19.11.2023.
2. S. Musteață, referent comisie, Cristina – Iulia Marinescu (Gîlă), teza „In varietate concordia”. Istoria politicii Uniunii Europene în domeniul educației și al promovării interculturalismului, Universitatea „Ovidius” din Constanța, octombrie 2023.
3. S. Musteață, referent comisie, Neagoie (Olea) Sidonia Petronela, teza *Monumente funerare litice din cimitire ale județului Alba. De la cercetare, la conservare și restaurare*, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, octombrie 2023.

Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale:

- 1) BACUMENCO-PÎRNĂU, L., Revista *Archiva Moldaviae*, Iași, România, ISSN 2067-3930, <http://www.archivamoldaviae.ro/>, (membru în colegiul de redacție)
- 2) BACUMENCO-PÎRNĂU, L., Revista Arheologică, Chișinău, Republica Moldova, ISSN 1857-016X, <https://archaeology.asm.md/> (membru în colegiul de redacție)
- 3) CEBAN, I., Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare, ISSN 2587-3768, <http://jaais.eu/> (secretar de redacție)
- 4) MUSTEAȚĂ, S., *Culture. Society. Economy. Politics*, <http://www.facultateademanagement.ro/culture-sep/>, (membru Editorial Board)
- 5) MUSTEAȚĂ, S., Journal of Ancient History and Archaeology, ISSN: 2360-266X, <http://jaha.org.ro/index.php/JAHA>, (membru al comitetului științific)

- 6) MUSTEAȚĂ, S., *Journal of Community Archaeology & Heritage*, Maney Publishing, ISSN 2051-8196, <https://www.tandfonline.com/toc/ycah20/current>, (membru Editorial Board)
- 7) MUSTEAȚĂ, S., *MemoScapes. Romanian Journal of Memory and Identity Studies*, ISSN 2558-8567, <http://memoscapes.ro/>, (membru al al comitetului științific)
- 8) MUSTEAȚĂ, S., *Revista Archiva Moldaviae*, Iași, România, ISSN 2067-3930, <http://www.archivamoldaviae.ro/>, (membru al consiliului științific internațional)
- 9) MUSTEAȚĂ, S., *Revista PLURAL. History. Culture. Society*, ISSN 2345-1262, <https://plural.upsc.md/>, redactor-șef
- 10) POSTICĂ, GH., *Revista Arheologică*, Chișinău, Republica Moldova, ISSN 1857-016X, <https://archaeology.asm.md/> (membru în colegiul de redacție)
- 11) POSTICĂ, GH., *Arheologia Moldovei*, Institutul de Arheologie al Academiei Române, filiala Iași, ISSN 0066-7358 (membru al colegiului de redacție) (<http://www.arheologiamoldovei.ro/revista-arheologia-moldovei/>).
- 12) POSTICĂ, GH., *Tyragetia*, Chișinău, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, ISSN 1857-0240 E-ISSN 2537-6330 (https://www.nationalmuseum.md/ro/press_releases/journal_tyragetia/#titlul)
- 13) SIMALCSIK, A., recenzor pentru revista *Peuce, serie nouă. Studii și cercetări de istorie și arheologie*, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” Tulcea (BDI: CEEOL, EBSCO Research Databases, Scopus) <https://revistapeuce.icemtl.ro/editorial-board/>
- 14) SIMALCSIK, A., *Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare* „Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare”, ISSN 2587-3768, <http://jaais.eu/> (editor și redactor responsabil)
- 15) SIMALCSIK, A., *Revista Materiale și Cercetări Arheologice*, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan" al Academiei Române (UEFISCDI "B", revistă indexată BDI: Copernicus, ERIH PLUS, Scopus, CEEOL) <http://www.mcajournal.ro/>

16. Recomandări, propuneri

- 1) Pentru implementarea cu succes a tuturor activităților planificate în proiect, ANCD trebuie respectate proiectele și bugetele aprobate în rezultatul evaluării;
- 2) Mărirea sumelor pentru editare/tipar a lucrărilor produse în proiect;
- 3) Finanțarea cercetărilor în teren și analizelor de laborator;
- 4) Respectarea legislației muncii și permiterea angajării prin cumul a personalului până la 100%.

17. Concluzii

Trecând peste dificultățile impuse de pandemie, de reducerile bugetare și de alte circumstanțe, echipa proiectului a reușit să realizeze cu succes acest proiect. Publicațiile și comunicările științifice sunt o dovadă clară a acestor reușite:

1. Prin intermediul proiectului au fost valorificate și publicate integral rezultatele cercetărilor arheologice din așezările de la Hansca și Păhărnicieni-Petruca;
2. Sistemizarea, analiza și publicarea majorității descoperirilor arheologice privind mormintele turanicilor târzii din spațiul pruto-nistean;
3. Cercetările privind castelul Soroca sunt o dovadă în plus a importanței acestei fortificații de hotar medievale și necesitatea protejării lui adecvate;
4. Valorificarea resurselor arheologice și cercetarea unor teme inedite sau puțin cunoscute privind modul de viață, regimul alimentar, structura antropologică etc. a comunităților medievale din regiunile carpato-nistrene.

Totodată, remarcăm faptul că echipa proiectului a participat la elaborarea câtorva proiecte cu finanțare europeană, iar în prezent participăm la elaborarea altor două proiecte pentru noua rundă a programului Horizon. Aceste inițiative vor asigura continuitatea cercetărilor noastre în domeniul arheologiei medievale.

Mulțumim tuturor partenerilor pentru colaborarea în acest proiect!

Conducătorul de proiect: prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață

Data: 18.12.2023

ANEXA NR. 1

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect perioada 2020-2023

**Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval
din Republica Moldova**

Cifra proiectului **20.80009.1606.06**

Rezumat în limba română

Proiectul *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova* este implementat sub egida Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău de o echipă formată din 7 cercetători specializați în arheologia medievală și științe conexe arheologiei. Scopul proiectului este valorificarea patrimoniului arheologic medieval al Republicii Moldova.

Pe parcursul celor patru de activitate echipa proiectului a reușit să publice 5 monografii, 2 culegeri de studii, 41 de articole publicate în reviste acreditate/incluse în Baze de Date internaționale, 4 capitole din monografii colective, 88 de rezumate ale comunicărilor la conferințe naționale și internaționale etc. Totodată, în cadrul proiectului au fost realizate două conferințe științifice internaționale dedicate patrimoniului arheologic medieval, una în anul 2021 și alta în anul 2023. În ambele cazuri, materialele conferințelor au fost publicate în două culegere de studii (2022 și 2023).

Trecând peste dificultățile impuse de pandemie, de reducerile bugetare și de alte circumstanțe, echipa proiectului a reușit să realizeze cu succes acest proiect. Publicațiile și comunicările științifice sunt o dovadă clară a acestor reușite:

1. Prin intermediul proiectului au fost valorificate și publicate integral rezultatele cercetărilor arheologice din așezările de la Hansca și Petruca;
2. Sistematizarea, analiza și publicarea majorității descoperirilor arheologice privind mormintele turanicilor târzii din spațiul pruto-nistean;
3. Cercetările privind castelul Soroca sunt o dovadă în plus a importanței acestei fortificații de hotar medievale și necesitatea protejării lui adecvate;
4. Valorificarea resurselor arheologice și cercetarea unor teme inedite sau puțin cunoscute privind modul de viață, regimul alimentar, structura antropologică etc. a comunităților medievale din regiunile carpato-nistrene.

Totodată, remarcăm faptul că echipa proiectului a participat la elaborarea câtorva proiecte cu finanțare europeană, iar în prezent este parte a altor echipe internaționale privind alte două proiecte pentru noua rundă a programului Horizon. Aceste inițiative vor asigura continuitatea cercetărilor noastre în domeniul arheologiei medievale.

English Summary

The project *Research and valorisation of the medieval archaeological heritage of the Republic of Moldova* is implemented under the State Pedagogical University "Ion Creanga" in Chisinau by a team of 7 scholars, specializing in medieval archaeology and other disciplines. The project goal is to capitalize on the medieval archaeological heritage of the Republic of Moldova.

During the four years of activity, the project team managed to publish 5 monographs, 2 collections of studies, 41 articles published in accredited journals/included in international databases, 4 chapters from collective monographs, 88 summaries of communications at national conferences and international, etc. At the same time, two international scientific conferences dedicated to medieval archaeological heritage were held within the project, one in 2021 and another in 2023. In both cases, the conference proceedings were published in two collections of studies (2022 and 2023).

Overcoming the difficulties imposed by the pandemic, budget cuts, and other circumstances, the project team was able to complete this project. Scientific publications and communications are clear evidence of these achievements:

1. Through the project, the results of the archaeological research from the Hansca and Petruca settlements were utilized and fully published;
2. Systematization, analysis and publication of the majority of archaeological discoveries regarding the tombs of the late Turanians in the Pruto-Dnistran space;
3. Research on Soroca Castle is further proof of the importance of this medieval border fortification and the need for its adequate protection;
4. The exploitation of archaeological resources and the research of new or little-known themes regarding the way of life, the diet, the anthropological structure, etc. of the medieval communities in the Carpatho-Dniester regions.

At the same time, we note that the project team participated in the development of several projects with European funding, and is currently part of other international teams regarding two other projects for the new round of the Horizon program. These initiatives will ensure the continuity of our research in the field of medieval archaeology.

Conducătorul de proiect: prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață

Data: 18.12.2023

ANEXA NR. 2

Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate pentru anii 2020-2023 în cadrul proiectului din Programul de Stat

**Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval
din Republica Moldova**

Cifra proiectului **20.80009.1606.06**

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile
cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

1. POPOVICI, Sergiu, Angela SIMALCSIK, Ion CIOBANU, Serghei AGULNIKOV, *Turanicii în sudul Moldovei. O perspectivă arheologică și antropologică asupra înmormântărilor medievale și premoderne*, Seria „Istории și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M8, Chișinău, Editura Pontos, 2023, 130 p. ISBN 978-9975-72-794-5
2. HÎNCU, Ion, POSTICĂ, Gheorghe, *Hansca: Așezarea medievală timpurie din codrii Lăpușnei*, Seria „Istории și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M9, Chișinău, Editura Pontos, 2023 (sub tipar)
3. URSU, Ion, *Populațiile turanice din spațiul carpato-nistrean în secolele X-XIV*, Seria „Istории și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M7, Chișinău, Editura Pontos, 2022, 390 p. ISBN 978-9975-72-697-9
4. POSTICĂ, Gheorghe, *Așezarea medievală timpurie de la Păhărnicieni-”Petruca” din codrii Orheiului. In memoriam Ion Hâncu (1931-2003)*, Seria „Istории și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M7, Chișinău, Editura Pontos, 2021, 166 p., ISBN 978-9975-72-602-3
5. POPOVICI, Sergiu, CIOBANU, Ion, *Cercetări arheologice la Cimișlia (1969, 2015, 2019)*, Chișinău, Ed. Bons Office, 2021, 225 p. ISBN 978-9975-87-915-6

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

1. SIMALCSIK, A., SIMALCSIK, R. D. „Osteo-biografia populației înhumate în necropola medievală și modernă a Bisericii Sf. Gheorghe din Roman (jud. Neamț)”. Hânceanu, G.-D., Simalcsik, A., Simalcsik, R. D., Baltag, A. (Ed.), *Cimitirul poslușnicilor episcopiei Romanului din incinta bisericii ortodoxe Sfântul Gheorghe. Cercetările arheologice preventive din anii 2019-2020*, Brăila-Piatra Neamț, 2023, p. 156-284. ISBN 978-606-654-508-2 / 978-973-7777-72-0

2. SIMALCSIK, A., SIMALCSIK, R.D., „Osteo-biografia populației înhumate în necropola medievală de la Roman-Arhiiepiscopie”, Hânceanu, G.-D., Simalcsik, A., Simalcsik, R.D., Diaconu, V., Munteanu, L., Mircea, O., Vasilache, V. (Coord.), *Arhiiepiscopia Romanului și Bacăului. Cimitirul medieval și complexele laice din perimetrul sud-vestic al incintei bisericești. Rezultatele cercetării preventive din anul 2015*. Ed. Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, Ed. „Constantin Matasă”, Brăila-Piatra Neamț, 2021, p. 294-535, 2021. ISBN 978-973-7777-60-7.
3. SIMALCSIK, A., GROZA, V. M., „Osteo-biografia populației înhumate în necropola bisericii „Sf. Nicolae-Ciurchi” din Iași”. Daschievici, M.-A., Petraru, Gh., Teacu, S., Simalcsik, A., *Monografia bisericii Sf. Nicolae-Ciurchi din Iași. Date istorice și statistice (1754-2021)*, Editura Pim, Iași, 2021, p. 53-94. ISBN 978-606-13-6136-6
4. SIMALCSIK, A., SIMALCSIK, R.D., „Osteo-biografia populației înhumate în cimitirul medieval de la Brad”, Ursachi, V., Hânceanu, G.D., Simalcsik, A., Simalcsik, R.D., Munteanu, L. (Coord.). *Cimitirul medieval de la Brad. Cercetările arheologice din anii 1963-2004*. Ed. Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, Brăila, 2020, p. 117-346. ISBN: 978-606-654-371-2

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

- 1) MUSTEAȚĂ, S. (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval*, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Culegere de studii, Seria IDN, C15, Chișinău, Editura Pontos, 2023.
- 2) MUSTEAȚĂ, S. (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval. Omagiu colegului și prietenului Ion Tentiuc la 65 de ani*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Culegere de studii, Seria IDN, C12, Editura Pontos, Chișinău, 2022, 214 pag. ISBN 978-9975-72-700-6, <http://dir.upsc.md:8080/xmlui/handle/123456789/3765>
- 3) MUSTEAȚĂ, S. (coordonator), Conferința internațională "Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval", ediția a 2-a, 3 noiembrie 2023, Chișinău, Programul și Rezumatele comunicărilor, Chișinău: CEP Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 2023, 14 p., ISBN 978-9975-46-812-1.
- 4) MUSTEAȚĂ, S. (coordonator), Conferință științifică internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, 4 noiembrie 2021, Chișinău: Programul și Rezumatele comunicărilor, Chișinău: CEP Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 2021, 26 p., ISBN 978-9975-46-553-3

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

1. BACUMENCO-PÎRNĂU, Ludmila, Diaconu, Vasile. Vornicu, Nicolaeta, „Despre vasul de cupru medieval descoperit la Cetatea Neamțului (județul Neamț, România). Noi considerații”, *Revista Arheologică*, XVI, nr. 1, 2020, p. 145-156, ISSN 2537-6144, **Categoria A, Scopus**
2. BACUMENCO-PÎRNĂU, Ludmila, „Prezentare la monografie Gheorghe Postică, *Așezarea medievală timpurie de la Păhărnicieni – „Petruca” din Codrii Orheiului*, Editura Pontos, Chișinău, 2021, 163 p. ISBN 978-9975-72-602-3”, *Revista Arheologică*, serie nouă, vol. XVIII, nr. 2, 2022, p. 140-141. <http://doi.org/10.5281/zenodo.7541213>, **Categoria A**
3. BACUMENCO-Pîrnău, Ludmila, „Recenzia la monografia Ion Ursu, *Populațiile turanice din spațiul est-carpatic în secolele X-XIV*, Editura Pontos, Chișinău, 2022, 390 p., ISBN 978-9975-72-697-9”, *Revista Arheologică*, serie nouă, vol. XIX, nr. 1, 2023, p. 163-165. <http://doi.org/10.5281/zenodo.8434220>, **Categoria A, Scopus**
4. HARNEY, É., CHERONET, O., FERNANDES, D.M., SIRAK, K., ... SIMALCSIK, A., VIRAG, C., REICH, D., PINHASI, R., „A Minimally Destructive Protocol for DNA Extraction from Ancient Teeth”, *Genome Research*, 31, 2021, p. 472-483. <https://www.genome.org/cgi/doi/10.1101/gr.267534.120> (**Web of Science IF 11.093**) <https://genome.cshlp.org/site/misc/adinfo.xhtml>)
5. LAZARIDIS, I., ALPASLAN-ROODENBERG, S., ACAR, A., SIMALCSIK, A., ROHLAND, N., PINHASI, R., REICH, D., „A genetic probe into the ancient and medieval history of Southern Europe and West Asia”, *Science*, 377, no. 6609, 2022. <https://doi.org/10.1126/science.abq0755> (**Web of Science IF 47.72**) <https://g.co/kgs/Ro6zSk>)
6. VORNICU, Nicoleta, POSTICĂ, Gheorghe, BACUMENCO-PÎRNĂU, Ludmila, „Cercetarea mortarelor descoperite în situl medieval de la Orheiul Vechi prin metode nedestructive”, *Revista Arheologică*, vol. XVIII, nr. 2, 2022, p. 124-139, ISSN 1857-016X / ISSN 2537-6144, <https://doi.org/10.5281/zenodo.7541182>, **Categoria A, Scopus**

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. CEAUȘU, S.-C., SIMALCSIK, A., PREOTEASA, C., GAFINCU, A., „Cercetarea arheologică preventivă de la Biserica „Sfinții Trei Ierarhi” din Cârliși (comuna Ștefan cel Mare, județul Neamț)”, *Memoria Antiquitatis*, XXXVII, 2022, p. 133-174. <https://www.muzeu-neamt.ro/publicatii/memoria-antiquitatis.html>
2. FRÎNCULEASA, A., MUNTEANU, R., GARVĂN, D., DINU, C., NEGREA, O., PREDA-BĂLĂNICĂ, B., GRIGORAȘ, L., SIMALCSIK, A., BEJENARU, L.,

CRISTEA-STAN, D., CONSTANTIN, F., PETRUNEAC, M., FOCȘĂNEANU, M., SAVA, T.B., DIMA, A., SAVA, G., ILIE, M., „Turanici la Dunărea Inferioară – complexe cercetare recent în nordul Munteniei”, *Materiale și Cercetări Arheologice (serie nouă)*, XVI, 2020, p. 199-228. ISSN: 0076-5147

3. MUSTEAȚĂ, S., „Fenomenul cetăților medievale timpurii în Europa. Considerații preliminare privind așezările fortificate din spațiul carpato-dunărean”, *Mousaios* 23, 2023, p., ISSN 1582-0688
4. MUSTEAȚĂ, S., „Tighina-Bender Fortress – (Re)Inventing a Museum”, *Culture. Society. Economy. Politics*, vol. 1, no. 1, 2021, p. 21-40, <https://doi.org/10.2478/csep-2021-0003>, ISSN 2392-8042
5. POSTICĂ, Gh., KAVRUK, V., „Așezarea Păhărnicieni-Petruca în lumina cercetărilor arheologice din anul 1988”, *ANGUSTIA*, 24, 2020, p. 23-90. ISSN2602-0653; ISSN-L1454-8275
6. POSTICĂ, Gheorghe, BACUMENCO-PÎRNĂU, Ludmila, „Чугунные котлы Шехр Ал-Джедид (Орхейул Векъ – Старый Орхей, Республика Молдова)/ Cast Iron Cauldrons Uncovered in Shehr Al-Djedid (Orheiul Vechi / Old Orhei, Republic of Moldova)”, *Povolzhskaya Arkheologiya*, Kazan, 2 (32), 2020, p. 181-199. <http://archaeologie.pro/en/>
7. SIMALCSIK, A., CIOBANU, I., „The Late Mediaeval Necropolis of Alcedar. Anthropological Data”, *Memoirs of the Scientific Sections of the Romanian Academy*, nr. XLIV. 2021, p. 121-137. <https://scholar.archive.org/work/cw6vtsrbhvfjpcimtfxcv3j3xa>
8. SIMALCSIK, A., URSU I., CIOBANU I., „O nouă necropolă descoperită la Trebujeni (Orheiul Vechi, Republica Moldova). Date antropologice”, *Mousaios* nr. XXIV, 2021, p. 129-159. ISSN 1582-0688
9. SIMALCSIK, A., URSU, I., CIOBANU, I., „O nouă necropolă descoperită la Trebujeni (Orheiul Vechi, Republica Moldova). Date antropologice”, *Mousaios*, XXIV, 2021, p. 129-159. <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1064908>

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

4.4. în alte reviste naționale

1. HONCU, Ș., SIMALCSIK, A., BERZOVAN, A., SIMALCSIK, R.D., „Mormântul medieval Cx 872 descoperit pe varianta ocolitoare a municipiului Bacău, România”, *Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare*, 3, 2021, p. 369-382. <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=995758>
2. SIMALCSIK, A. „The health status of subadults exhumed from the cemetery of the wooden church in Călugăreni (Giurgiu, Romania)”, *Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare (RAASI)/Journal of Archaeology, Anthropology and Interdisciplinary Studies*, 2, 2020, p. 287-318. ISSN: 2587-3768. E-ISSN: 2587-3776. <http://jaais.eu/> https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/121425

3. **SIMALCSIK, A., SIMALCSIK, R. D.**, „Primul caz de amputare din România medievală”. *Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare*, 5, 2023, p. 295-326.

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

1. **BACUMENCO-PÎRNĂU, L., POSTICĂ, Gh.**, „Reconstituind realitățile demografice din așezările urbane ale Moldovei medievale. Cimitirele din secolele XIV-XVIII descoperite la Orheiul Vechi”, *Alimentație și demografie în Moldova din evul mediu până în epoca modernă: abordări interdisciplinare*, Cluj-Napoca: Editura MEGA, 2021, p. 241-298. ISBN 978-606-020-400-8.
2. **BACUMENCO-PÎRNĂU, L., VORNIC, Vl.**, „The medieval fortifications of Costești-Gârlea on the Botna river: archaeological discoveries and hypotheses”, V. Diaconu (ed), *Fortifications and Fortification systems East from the Carpathians. Strategies and Social Energies from the Prehistory to the Middle Ages*, Brăila-Piatra Neamț, Editura Istros, Editura „Constantin Matasă”, 2021 p. 279-304. ISBN 978-606-654-453-5
3. **MUSTEAȚĂ, S.**, „Moldovan-Polish Relations: The Case of Soroca Fortress”, Agata Wąsowska-Pawlik and Jacek Purchla (eds), *Heritage and Development*. Heritage Forum of Central Europe, v. 6, Krakow, International Cultural Centre, 2023, p. 395-406. ISBN 978 83 66419 49 0
4. **MUSTEAȚĂ, S.**, „Dwellings and Household Annexes in the Carpathian-Danube Regions during 8th – 9th Centuries”, Gianina-Diana Iegar, Péter Levente Szöcs, Gabriela Rusu, Florela Vasilescu (Eds), *Evul mediu neterminat. A befejezetlen középkor. The Unfinished Middle Ages. Omagiu adus profesorului Adrian Andrei Rusu cu ocazia împlinirii vârstei de 70 de ani. Tanulmányok Adrian Andrei Rusu professzor. köszöntése 70. születésnapja alkalmából. Studies in honour of Professor Adrian Andrei Rusu on his 70th birthday*, Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2022, 229-251. ISBN 978-606-020-533-3
5. **MUSTEAȚĂ, S.**, „Spațiile sacre medievale de la Orheiul Vechi (Republica Moldova)”, Maria Crîngaci Țiplic (ed.), *Spațiul sacru în orașul medieval: perspective arheologice și istorice*, Cluj-Napoca, editura Mega, 2021, p. 133-150, ISBN 978-606-020-418-3.
6. **MUSTEAȚĂ, S.**, „Tighina-Bender Fortress – A Brief History and Archaeology”, V. Diaconu (ed), *Fortifications and Fortification systems East from the Carpathians. Strategies and Social Energies from the Prehistory to the Middle Ages*, Brăila-Piatra Neamț, Editura Istros, Editura „Constantin Matasă”, 2021, p. 303-316, ISBN 978-606-654-453-5
7. **MUSTEAȚĂ, S., GH. POSTICĂ**, „Monastérios e conventos cortados na rocha na Europa Oriental. Um estudo de caso – Orheiul Vechi (República da Moldova)” / „Rock-cut Monasteries and Hermitage in Eastern Europe. A Case Study - Orheiul Vechi”, *Heródoto*, Unifesp, Guarulhos, v. 6, n. 1, 2021, 271-295, ISSN 2248-2609, DOI: 10.34024/herodoto.2021.v6.13801
8. **SIMALCSIK, A., SIMALCSIK, R. D.**, „Alergătorul” de la Hoisești-Fântâna Maiorului

- (județul Iași, România). D. Aparaschivei, G. Bilavsci, L. Bacumenco (Eds.), Volum colectiv tematic *Varia archaeologica* III, 2023, p. 353-363.
9. **SIMALCSIK, A.**, SIMALCSIK, R. D., „Populația medievală de la Hoisești-Fântâna Maiorului (județul Iași, România). Date antropologice”, D. Aparaschivei, G. Bilavsci, L. Bacumenco (Eds.), Volum colectiv tematic *Varia Arheologica (II)*. Institutul de Arheologie, Academia Română Filiala Iași, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2022, p. 245-269.
 10. TENTIUC, I., MUSTEAȚĂ, S., URSU, I., „Capcanele – „gurile de lup” ale castelului Soroca. Preliminarii”, Gianina-Diana Iegar, Péter Levente Szőcs, Gabriela Rusu, Florela Vasilescu (Eds.), *Evul mediu neterminat. A befejezetlen középkor. The Unfinished Middle Ages. Omagiu adus profesorului Adrian Andrei Rusu cu ocazia implinirii varstei de 70 de ani. Tanulmányok Adrian Andrei Rusu professzor. köszöntése 70. születésnapja alkalmából. Studies in honour of Professor Adrian Andrei Rusu on his 70th birthday*, Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2022, 583-604. ISBN 978-606-020-533-3

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

1. **POPOVICI, Sergiu**, AGULNIKOV, Serghei, „Situri arheologice reperate în orașul Chișinău”. S. MUSTEAȚĂ, A. CORDUNEANU, (Eds.), *Identitățile Chișinăului: arheologie urbană*. Culegere de studii, Seria IDN, C10, Chișinău, Bons Offices, 2022, p. 66-73. ISBN 978-9975-87-946-0
2. **SIMALCSIK, A.**, „Notă privitoare la osemintele umane descoperite în biserica „sf. constantin și elena” din Chișinău”, S. MUSTEAȚĂ, A. CORDUNEANU, (Eds.), *Identitățile Chișinăului: arheologie urbană 2*. Culegere de studii, Seria IDN, C16, Chișinău, Editura Pontos, (în curs de apariție)
3. **SIMALCSIK, A.**, Simalcsik, R. D., „Necropola medievală din Piața Veche a urbei Chișinău, campania de cercetări din anul 2022. Date antropologice”, S. MUSTEAȚĂ, A. CORDUNEANU, (Eds.), *Identitățile Chișinăului: arheologie urbană 2*. Culegere de studii, Seria IDN, C16, Chișinău, Editura Pontos, (în curs de apariție)

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. DIACONU, V., CEAUȘU, S.-C., **SIMALCSIK, A.**, „Câteva noi date arheologice despre Mănăstirea Neamț”, S. MUSTEAȚĂ, (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval. Omagiu colegului și prietenului Ion Tentiuc la 65 de ani*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Culegere de studii, Seria IDN, C12, Editura Pontos, Chișinău, 2022, p. 63-71. ISBN 978-9975-72-700-6.

2. NESTEROV, T., S. MUSTEAȚĂ, A. GERTEN, „Castelul Tighina al cetății Bender: geografia, istoria, arheologia, arhitectura și studierea controversată a complexului fortificat”, S. MUSTEAȚĂ (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval. Omagiu colegului și prietenului Ion Tentiuc la 65 de ani*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Culegere de studii, Seria IDN, C12, Editura Pontos, Chișinău, 2022, p. 132-153, ISBN 978-9975-72-700-6, <https://doi.org/10.37710/idn-c12-2022-132-153>
 3. POPOVICI, Sergiu, „Despre unele morminte medievale târzii descoperite în partea de sud a Republicii Moldova”, S. MUSTEAȚĂ (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval. Omagiu colegului și prietenului Ion Tentiuc la 65 de ani*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Culegere de studii, Seria IDN, C12, Editura Pontos, Chișinău, 2022, p. 58-64. ISBN 978-9975-72-700-6.
 4. SIMALCSIK, A., SIMALCSIK, R. D., „Death in utero. A palæoanthropological and palæomedical approach”, S. MUSTEAȚĂ (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval. Omagiu colegului și prietenului Ion Tentiuc la 65 de ani*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Culegere de studii, Seria IDN, C12, Editura Pontos, Chișinău, 2022, p. 177-189. ISBN 978-9975-72-700-6.
 5. TENTIUC, I., MUSTEAȚĂ, S., „Soroca Fortress and the Moldovan-Polish relations during the medieval period,” Lilia Zabolotnaia, Bartłomiej Zdaniuk (eds), *Polish-Moldovan Relations to the Centenary of the Regaining of Independence by Poland*, Proceedings of the International Scientific Conference, October 22, 2018, Chișinău, Republic of Moldova, Chișinău, Lexon-Prim, 2020, p. 27-50.
 6. URSU, I., „Rolul tumulilor în cadrul ritualului funerar al turanicilor”. S. MUSTEAȚĂ (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval. Omagiu colegului și prietenului Ion Tentiuc la 65 de ani*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Culegere de studii, Seria IDN, C12, Editura Pontos, Chișinău, 2022, p. 48-54. ISBN 978-9975-72-700-6
 7. URSU, I., „Soroca subterană”. S. MUSTEAȚĂ, A. CORDUNEANU, (Eds.), *Identitățile Chișinăului: orașul subteran*. Materialele Conferinței Internaționale „Identitățile Chișinăului”, ediția a VI-a, 24-25 octombrie 2019, Chișinău, Republica Moldova, Culegere de studii, Seria IDN, C9, Chișinău, Editura ARC, 2020, p. 106-122, ISBN 978-9975-0-0404-6.
- 6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională
1. POPOVICI, Sergiu, SIMALCSIK, Angela, „Morminte turanice descoperite recent în partea de sud a Republicii Moldova”, S. MUSTEAȚĂ, (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval*, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Culegere de studii, Seria IDN, C15, Chișinău, Editura Pontos, 2023, p. 46-49.

2. POSTICĂ, Gheorghe, „Locuințele medievale timpurii din așezarea de la Hansca (secolele V-XV)”. S. MUSTEAȚĂ, (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval*, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Culegere de studii, Seria IDN, C15, Chișinău, Editura Pontos, 2023, p. 8-21.
3. URSU, Ion, MUSTEAȚĂ, Sergiu, TENTIUC, Ion, „Incinta castelului Soroca. Noi date arheologice obținute în campania din 2023”, S. MUSTEAȚĂ, (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval*, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Culegere de studii, Seria IDN, C15, Chișinău, Editura Pontos, 2023, p. 50-68.

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. DIACONU, V. DR., SIMALCSIK, A. DR., 7th International Landscape Archaeology Conference, Iași-Suceava, 10-15 septembrie 2022, p. 156-157. ISBN online 978-606-714-716-2. <https://iala-lac.org/lac-2022/> Comunicare „Historical and Anthropological Data from the Monastic Cemetery from Văratice Monastery (Neamț County)” (oral)
2. MUSTEAȚĂ, S., dr. hab., Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Academia Română Rezumat Sesiune. Comunicare „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din regiunile est-carpatice” (oral)
3. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Academia Română. Comunicare „Cetatea de pământ și lemn de la Soroca” (oral)
4. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Conferința Internațională PATRIMONIUM VI „Protejarea Patrimoniului Cultural Național în România și Republica Moldova. Proiectul Codului Patrimoniului Cultural”, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, România, 19-20 mai 2022. Comunicare, „Implementarea Convenției europene privind protecția patrimoniului arheologic (revizuită, Valletta, 1992) în România și Republica Moldova: realizări, probleme și perspective” (oral) și moderator sesiune
5. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, România, 8-10 septembrie 2022. Comunicare „Cetatea de pământ și lemn de la Soroca” (oral)
6. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Archaeological International Scientific Conference "Slavs and their Neighbors in the 1st Millennium AD", Museum of Vojvodina, Novi Sad, Serbia, October 4 – 11, 2021, Comunicare „Funerary practices in the Prut-Dniester Region during the Eighth and Tenth Centuries” (oral)

7. MUSTEAȚĂ, S. (dr.), 6th Heritage Forum of Central Europe, International Cultural Centre, Krakow, Poland, June 16-18, 2021. Comunicare „Moldovan-Polish Relations. A Case of Soroca Fortress” (oral)
8. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Online Conference "Archaeological Research on Both Sides of the Iron Curtain", Cluster 5 des DAI History of Archaeology, Frankfurt am Main, Germany, November 17-18, 2022. Comunicare „Archaeology in Soviet Moldavia between Science and Propaganda” (oral)
9. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Simpozionul cercetării, Universitatea „Valahia” din Târgoviște, România, 12 octombrie 2022. Comunicare „Cetatea Tighina-Bender – între muzeu, propagandă și interese private” (oral)
10. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Tentiuc, I. (dr.), Ursu, I. (dr.), Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, România, 8-10 septembrie 2022, Comunicare „Gurile de lup din castelul Soroca” (oral)
11. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), ICAHM Annual Meeting „Archaeological Heritage Management: Towards a people centred approach”, Paris, France, 21-25 June 2021, Comunicare „People-centred Approach in Archaeological Heritage Management. An Example from the Republic of Moldova” (oral)
12. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), International Conference *Built Heritage of India – a Cultural Reminiscence*, 02-4 March 2021, The Ramakrishna Mission Institute of Culture, Kolkata, India. Comunicare „Soroca castle – an example of research and preservation of the built heritage from the Republic of Moldova” (oral)
13. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Sesiunea Științifică Internațională PONTICA, a 54-a ediție: „Istorie și arheologie în spațiul vest-pontic”, Constanța, România, 17 – 19 noiembrie 2021, Comunicare „Rolul monedelor în reconstituirea istoriei castelului Soroca” (oral)
14. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Sesiunea științifică, „Sub semnul lui CLIO”, ediția a XVII-a, Facultatea de Științe Socio-Umane, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, România, 28 mai 2021, Comunicare „O nouă șansă pentru Cetatea Bender...” (oral)
15. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Simpozion „Istoria curților domnești din Moldova”, Asociația Profesiorilor de Istorie Neamț, Complexul Muzeal Național Neamț, Primăria mun. Piatra Neamț, România, 1 decembrie 2021, Comunicare „Ștefan cel Mare și castelul Soroca” (oral)
16. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Simpozionul Arhitectură, Restaurare, Arheologie – „Monument și Societate”, București, România, 22-24 aprilie 2021, Comunicare „Cetatea Soroca și comunitatea” (oral)
17. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Simpozionul internațional „Arhitectură. Restaurare. Arheologie”, ediția 22, Asociația ARA, București, România, 5-7 mai 2022. Comunicare „Din nou despre Castelul Soroca. Cu privire la rezultatele cercetărilor arheologice din anul 2021” (oral)
18. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), The 12th International Conference on Baltic and Nordic Studies, 27-28 May 2021, Târgoviște, Romania, Plenary Session no. 1, „ReThinking

Multiculturalism, Multilingualism and Cultural Diplomacy in Scandinavia and the Baltic Sea Region”. Key note speaker „Swedish Model of Heritage Preservation – A Tool for Building Inclusive and Integrated Society” (oral)

19. MUSTEAȚĂ, S., (DR. HAB.), Workshop ‘Metal-detecting rallies and heritage management – towards best practice’, Organized by MEDEA/Histories vzw and Vrije Universiteit Brussel, Belgium, 9 June 2021, Comunicare „Metal-detecting and heritage preservation. Case of Moldova” (oral)
20. POSTICĂ, GH., (DR. HAB.), Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Academia Română. Comunicare „Așezarea medievală timpurie de la Hansca din codrii Lăpușnei - model al evoluției istorice din spațiul est-carpatic” (oral)
21. POSTICĂ, GH. (DR. HAB.), BACUMENCO-PÎRNĂU-, L. (DR.), Simpozionul național Alimentație și demografie în Moldova din evul mediu până în epoca modernă: abordări interdisciplinare, 16 septembrie, Iași, România, 2021. Comunicare „Reconstituind realitățile demografice medievale din valea Răutului. Cimitirele din secolele XV-XVIII descoperite la Orheiul Vechi” (oral)
22. ПОРОВИЦИ, С. ДР., Е. КАЕСЕР, Радиоуглерод в археологии и палеоэкологии: прошлое, настоящее, будущее. 23-25 ноября 2020, Институт истории материальной культуры РАН, Санкт-Петербург. On-line. Comunicare „A grave mound in the town Cimișlia in the South of Republic Moldova: relative and absolute chronology of the burials” (oral)
23. SIMALCSIK, A. DR., The VIth International Symposium of Archaeology ”Tools and Weapons/ Homo Creatus Est Per Instrumenta”, National Institution, Institute for Protection of Cultural Monuments and Museum-Strumica, 4-6 November 2021. Comunicare „Symbolic trepanation in the eastern Carpathian area. Purpose, methods, tools” (oral)
24. SIMALCSIK, A. DR., Congresul Național al istoricilor români, Universitatea „2 decembrie 1918” din Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022. Comunicare „Însemnele craniene (trepanațiile simbolice) în perioada medievală în spațiul est-carpatic” (oral)
25. SIMALCSIK, A. DR., URSU, I. (DR.), CEBAN, I., Simpozionul Național „Petrodava”, ediția a II-a, Complexul Muzeal Național Neamț, Piatra Neamț, România, 22-24 iunie 2021, Comunicare „Trebujeni - o necropolă a așezării urbane a Hoardei de Aur. Date arheologice și antropologice” (oral)
26. URSU, I. dr. Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Academia Română. Comunicare „Răspândirea geografică a complexelor funerare ale populațiilor turanice cuprinse între Carpați și Nistru în secolele X-XIV” (oral)
27. URSU, I. dr., Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, România, 8-10 septembrie 2022. Comunicare „Spațiul pruto-nistrean de la Hoarda de Aur la Țara Moldovei. În baza ultimelor descoperiri funerare” (oral)

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. BACUMENCO-PÎRNĂU, Ludmila dr. Conferința Științifică Internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine” Program și tezele comunicărilor, Iași-Chișinău-Lviv, 9-10 februarie 2023 ediția a VII-a,” 2023, p. 57-58. ISSN 2558 – 894X. Comunicare „Considerații preliminare privind o locuință medievală descoperită recent la Orheiul Vechi/ / Preliminary considerations regarding a recently discovered medieval dwelling at Orheiul Vechi” (oral)
2. BACUMENCO-PÎRNĂU, Ludmila dr., Conferința Științifică Internațională „Patrimoniul de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine” / „Yesterday’s heritage – contribution to the development of a sustainable tomorrow’s society”, desfășurată în contextul Zilei Internaționale a femeilor cu activități în domeniul științei, dedicată aniversării a 75-a de la instituționalizarea primelor institute de cercetare academică și aniversării a 60-a de la formarea Academiei de Științe a Moldovei. Program și tezele comunicărilor, Chișinău, 11-12 februarie 2021, ediția a III-a, responsabil de ediție Liliana Condraticova, Iași-Chișinău, 2021, p. 15-16. ISSN 2558 – 894X. Comunicare „Patrimoniul arheologic medieval din valea Ciuhurului: cercetare și valorificare” (oral)
3. BACUMENCO-Pîrnău, Ludmila dr., VORNIC Vlad dr., Conferința Științifică Internațională „Patrimoniul cultural – cercetare, valorificare, promovare”, ediția a XII-a, Chișinău, 28-29 mai 2020, Programul și rezumatele comunicărilor, Chișinău, 2020, p. 22. DOI: 10.6084/m9.figshare.12356087. Comunicare „Noi date arheologice privind oglinzile de metal descoperite în situl medieval de la Costești-Gârlea (r-nul Ialoveni)” (oral)
4. BACUMENCO-PÎRNĂU, Ludmila dr., VORNIC Vlad dr., Conferința Științifică Internațională „Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare”, ediția a XIII-a, Chișinău, 27-28 mai 2021, Program și rezumate, Chișinău, 2021, p. 24. ISBN 978-9975-84-140-5. Comunicare „Fortificațiile medievale de la Costești-Gârlea de pe râul Botna: descoperiri arheologice și ipoteze” (oral)
5. BACUMENCO-PÎRNĂU, Ludmila dr., Conferința Științifică Internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine” ediția a V-a, Program și tezele comunicărilor, Chișinău, 22 februarie 2022”, Programul și tezele comunicărilor sunt editate sub auspiciile revistei științifice „Authentication and Conservation of Cultural Heritage, responsabil de ediție Liliana Condraticova, Nicoleta Vornicu, Iași-Chișinău, 2022, p. 21-22. ISSN 2558 – 894X. Comunicare „Fortificațiile medievale de la Costești-Gârlea de pe râul Botna: descoperiri arheologice și ipoteze” (oral)
6. CEAUȘU, S.-C., GAFINCU, A., PREOTEASA, C., SIMALCSIK, A. DR., BOBE, S. D., CEFALAN, M.-R., Conferința Științifică Internațională „Arheologie interdisciplinară: metode, studii, rezultate”, Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi”, Institutul de Cercetări Bioarheologice și Etnoculturale, Orheiul Vechi-Chișinău, 15-17 august 2022, p. 119-120. ISBN 978-9975-81-067-8. Comunicare „Necropola dezvoltată în jurul bisericii Mănăstirii Tazlău (județul Neamț)” (oral)
7. MUSTEAȚĂ, S. (DR. HAB.), Conferința științifică Istorie – Arheologie – Muzeologie, Ediția XXXII, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, 27-28 octombrie 2022,

- Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău: Muzeul Național de Istorie a Moldovei, (Bons Offices), 2022, p. 114, ISBN 978-9975-87-140-2. Comunicare „Istoria castelului Soroca din perspectivă numismatică” (oral)
8. MUSTEAȚĂ, S. (DR. HAB.) Conferința științifică internațională, Ediția XXXI, Istorie – Arheologie – Muzeologie, MNIM, Chișinău, 28-29 octombrie 2021, Comunicare „O încercare de recuperare a patrimoniului construit dispărut. Cazul Bisericii Sf. Arhangheli de lângă Cetatea Soroca” (oral)
 9. MUSTEAȚĂ, S. (DR. HAB.), I. TENTIUC (DR.), I. URSU (DR.), Conferință științifică internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Comunicare „Capcanele castelului Soroca” (oral)
 10. MUSTEAȚĂ, S. (DR. HAB.), I. TENTIUC (DR.), I. URSU (DR.), Conferința științifică internațională, Ediția XXXI, Istorie – Arheologie – Muzeologie, MNIM, Chișinău, 28-29 octombrie 2021. Comunicare „Cetatea Soroca. Noi descoperiri arheologice” (oral)
 11. MUSTEAȚĂ, S. (DR. HAB.), I. TENTIUC, I. URSU, *Conferința științifică anuală cu participare internațională „Cercetarea, documentarea și valorificarea patrimoniului istorico-cultural”, Ediția XXX, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, 29-30 octombrie 2020*, p. 36-37, ISBN 978-9975-87-736-7. Comunicare „Rezultatele preliminare privind cercetarea șanțului nr. 2 de la cetatea Soroca (campania 2019)” (oral)
 12. MUSTEAȚĂ, S. (DR. HAB.), I. TENTIUC (DR.), I. URSU (DR.), SIMALCSIK, A. dr., Conferința Științifică Internațională „Arheologie interdisciplinară : metode, studii, rezultate”, ICBE, Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi”, 14-16 august 2023. ISBN 978-5-36241-009-4. Comunicare „Date preliminare privind descoperirile de la Biserica „Sf. Constantin și Elena” din Chișinău” (oral)
 13. NESTEROV, T. (DR.), S. MUSTEAȚĂ (DR. HAB.), A. HERZEN (DR.), Conferință științifică internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Comunicare „Castelul Tighina și cetatea Bender: geografia, istoria, arheologia și arhitectura controversată a complexului fortificat” (oral)
 14. POPOVICI, S., SIMALCSIK, A. DR., CIOBANU, I., AGULNICOV, S., Conferința Internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 3 noiembrie 2023. ISBN 978-9975-46-812-1 (PDF). Comunicare „Turanicii în sudul Moldovei: o perspectivă arheologică și antropologică asupra înmormântărilor medievale și premoderne” (oral)
 15. POPOVICI, S. dr., Conferința internațională "Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval", online, 4 noiembrie 2021, Chișinău: Programul și rezumatele comunicărilor / comitetul de organizare: Sergiu Musteață [et al.]. Chișinău: S. n., 2021 (C.E. - P. UPS "Ion Creangă"). Comunicare „Morminte medievale târzii descoperite recent pe teritoriul Republicii Moldova” (oral)

16. POSTICĂ Gh. Dr. hab., BACUMENCO-PÎRNĂU, L. dr., *Conferința Științifică Internațională a Muzeului Național de Istorie a Moldovei, ediția a XXX-a, 29-30 octombrie 2020. Programul și rezumatele comunicărilor*, Chișinău, Bons Offices, 2020, p. 35-36. ISBN 978-9975-87-736-7. Comunicare „Noi date arheologice referitoare la ceaunele de fontă descoperite în situl medieval de la Orheiul Vechi” (oral)
17. SIMALCSIK, A. dr, VORNIC, V. dr., Conferința Internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Facultatea de Filologie și Istorie, Chișinău, Republica Moldova, 4 noiembrie 2021, p. 23. ISBN 978-9975-46-552-6. Comunicare „Date antropologice despre mormintele medievale descoperite în anul 2017 la Butuceni și Peștera” (oral)
18. SIMALCSIK, A. dr., Conferința Internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 3 noiembrie 2023). ISBN 978-9975-46-812-1 (PDF). Comunicare „O abordare antropologică a descoperirilor din anul 2022 de pe cuprinsul urbei Chișinău” (oral)
19. SIMALCSIK, A. dr., Conferința Internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 3 noiembrie 2023. ISBN 978-9975-46-812-1 (PDF). Comunicare „Pedepse corporale în evul mediu românesc” (oral)
20. SIMALCSIK, A. dr., Conferința Internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Facultatea de Filologie și Istorie, Chișinău, Republica Moldova, 4 noiembrie 2021, p. 21-22. ISBN 978-9975-46-552-6. Comunicare „Mormântul medieval al femeii de la Fârlădeni-La Văleanu (r-nul Căușeni). Interpretări paleomedicale” (oral)
21. SIMALCSIK, A. dr., URSU, I. dr., CIOBANU, I., Conferința Științifică Internațională a Muzeului Național de Istorie a Moldovei, ediția a XXXI-a, 28-29 octombrie 2021, p. 12. ISBN 978-9975-87-875-3. Comunicare „Starea de sănătate și profilul ocupațional în târgul Lăpușnei medievale” (oral)
22. SIMALCSIK, R.D., SIMALCSIK, A. dr., Conferința Științifică Internațională a Muzeului Național de Istorie a Moldovei, ediția a XXXI-a, 28-29 octombrie 2021, p. 12. ISBN 978-9975-87-875-3. Comunicare „Urmele de traumatisme osoase surprinse la populația deshumată din necropola medievală de la Roman-Arhipiscopie (jud. Neamț, România)” (oral)
23. TENTIUC, I. DR., MUSTEAȚĂ, S. (DR. HAB.), URSU, I. DR., Conferința științifică Istorie – Arheologie – Muzeologie, Ediția XXXII, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, 27-28 octombrie 2022, Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău: Muzeul Național de Istorie a Moldovei, (Bons Offices), 2022, p. 115, ISBN 978-9975-87-140-2. Comunicare „Capcane sau „guri de lup” în castelul Soroca” (oral)

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. CEFALAN, M.-R., SIMALCSIK, A. DR., Simpozionul Național „Petrodava”, ediția a III-a, Complexul Muzeal Național Neamț, 13-15 octombrie 2022, p. 148-149. ISSN 668-3237. Comunicare „Două cazuri de posibilă trepanație din nord-estul României (județul Neamț)” (oral)
2. MUSTEAȚĂ S. (DR. HAB.), Sesiunea științifică a Departamentului istoria românilor, universală și arheologie, USM, ediția a VII-a, Chișinău, 4 iulie 2021, p. 43. Comunicare „Cetatea Bender – istorie și arheologie” (oral)
3. MUSTEAȚĂ, S. dr. hab, URSU I. DR., TENTIUC I. DR., Conferință științifică internațională "Arheologie interdisciplinară: Metode, studii, rezultate", (14-16 august 2023, Orheiul Vechi), p. 114-116. CZU:902/903.2(478-25). Comunicare „Date preliminare privind descoperirile de la Biserica „Sf. Constantin și Elena” din Chișinău” (oral)
4. POSTICĂ, Gh. (dr. hab.), Conferința științifică a Muzeului Național de Istorie a Moldovei: ediția a 32-a, 27-28 octombrie 2022: Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău, 2022, p. 102-103 (0,1 c.a.), ISBN 978-9975-87-140-2 ISBN 978-9975-166-14-0. Comunicare „Amenajările funerare medievale timpurii din așezarea de la Hansca” (oral)
5. POSTICĂ, Gh. (Dr. hab), Conferința științifică internațională a Muzeului Național de Istorie a Moldovei (ediția a XXX-a), 29-30 octombrie 2020. Program, Rezumatele comunicărilor, Chișinău, 2020, p. 32-33. ISBN 978-9975-87-140-2. Comunicare „Așezarea medievală Hansca: structura, cercetarea, orizonturi cultural-cronologice și rezultate” (oral)
6. POSTICĂ, Gh., *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie a Universității de Stat din Moldova*, ediția a VII-a, dedicată aniversării a 10-a de la fondarea Centrului Studii interdisciplinare „Silviu Dragomir”, Chișinău-Oradea, 4 iunie, 2021, Program, rezumatele comunicărilor, Chișinău, 2021, p. 40-41. ISBN 978-9975-152-09-9. Comunicare „Așezarea medievală Păharniceni-“Petruca” în lumina cercetărilor arheologice” (oral)
7. POSTICĂ, Gh., Conferința științifică internațională “*Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval*”, 4 noiembrie 2021, Chișinău: Programul și rezumatele comunicărilor / Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 2021, p. 11-12. ISBN 978-9975-46-553-3. Comunicare „Așezările medievale timpurii din Ținutul Orheiului” (oral)
8. POSTICĂ, Gh., Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 8-a, 27 mai 2022. In memoriam Ion Niculiță (1939-2022): Program. Rezumatele comunicărilor / Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău: CEP USM, 2022, p. 21-22. ISBN 978-9975-159-41-8. Comunicare „Istoricul cercetărilor arheologice de la Hansca” (oral)
9. POSTICĂ, Gh., Conferința Științifică Internațională *Arheologie interdisciplinară: metode, studii, rezultate* / Institutul de Cercetări Bioarheologice și Etnoculturale (ICBE) din Chișinău și Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi”, în colaborare cu Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova și Centrul de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov” al Academiei Române Filiala Iași. 14-17 august 2021,

- Orheiul Vechi-Climăuții de Jos, Chișinău, 2021, p. 79. ISBN 978-9975-87-838-8. Comunicare „Stratigrafia porții citadelei de la Orheiul Vechi” (oral)
10. POSTICĂ, Gh. *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 9-a, 26 mai 2023: Program, rezumatele comunicărilor / Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie, Chișinău: CEP USM, 2023, p. 43-44, ISBN 978-9975-62-524-1. Comunicare „Complexele metalurgice din așezarea medievală timpurie de la Hansca” (oral)*
 11. SIMALCSIK, A., Conferința Națională a Institutului de Arheologie din Iași „Provocări, căutări și certitudini în cercetarea arheologică românească actual”, Institutul de Arheologie Iași, 18-21 octombrie 2023. Comunicare „Primul caz de amputație din Evul mediu românesc” (oral)
 12. SIMALCSIK, A., Congresul Național al istoricilor români, Universitatea „2 decembrie 1918” din Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022. Comunicare „Însemnele craniene (trepanațiile simbolice) în perioada medievală în spațiul est-carpatic” (oral)
 13. SIMALCSIK, A., SIMALCSIK, R.D., Simpozionul național „Arheologie în pandemie. Rezultate ale cercetărilor arheologice recente din România”, organizat în cadrul Zilelor Academice Iașene, ediția a XXXVI-a, 21-23 octombrie 2021. Comunicare „Osteita pubiană, patologie sau indicator ocupațional? Studiu de caz: necropola medievală de la Hoisești-Fântâna Maiorului (județul Iași), complexul 41” (oral)
 14. SIMALCSIK, A., URSU, I., CIOBANU, Sesiunea Științifică Anuală „Antropologie interdisciplinară”, organizată în cadrul Zilelor Academice Iașene, ediția a XXXVI-a, Centrul de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov”, Iași, 21 octombrie 2021. Comunicare „O nouă necropolă a Hoardei de Aur descoperită la Orheiul Vechi” (oral)
 15. SIMALCSIK, A., URSU, I., CIOBANU, I., Simpozionul Național „Petrodava”, ediția a II-a, Complexul Muzeal Național Neamț, Piatra Neamț, 22-24 iunie 2021, p. 111-114. ISSN 2668-3237. Comunicare „Trebujeni - o necropolă a așezării urbane a Hoardei de Aur. Date arheologice și antropologice” (oral)
 16. SIMALCSIK, R.D., HÂNCEANU, G.-D., SIMALCSIK, A., Simpozionul Național „Petrodava”, ediția a II-a, Complexul Muzeal Național Neamț, Piatra Neamț, 22-24 iunie 2021, p. 115-117. ISSN 2668-3237. Comunicare „Analiza antropologică selectivă a patru indivizi din necropola medievală de la Roman, punctul Arhiepiscopie, cu „sindromul călărețului” (oral)
 17. TENTIUC, Ion (dr.), MUSTEAȚĂ, Sergiu (dr. hab.), URSU, Ion (dr.), Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie”, Ediția XXXII, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova, 27-28 octombrie 2022, Comunicare „Capcane sau „guri de lup” în castelul Soroca” (oral)
 18. URSU I., MUSTEAȚĂ, S. TENTIUC I., Conferință științifică internațională "Arheologie interdisciplinară: Metode, studii, rezultate", (14-16 august 2023, Orheiul Vechi), p.106-107. CZU:902/903.5(478-25). Comunicare „O nouă necropolă medievală în Centrul Vechi al Chișinăului” (oral)
 19. URSU I., MUSTEAȚĂ, S., TENTIUC I., Conferința internațională Cercetarea și

valorificarea patrimoniului arheologic medieval, Ediția a doua (3 noiembrie 2023, Chișinău), Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 10-11, ISBN 978-9975-46-812-1. Comunicare „Incinta cetății Soroca. Noi date arheologice obținute în campania din 2023” (oral)

20. VORNICU, N., POSTICĂ, Gh., BACUMENCO-PÎRNĂU, L., BIBIRE, C., Muzeul Național de Istorie a Moldovei. Istorie - Arheologie - Muzeologie. Ediția 32, 27-28 octombrie 2022, Chisinau. Chișinău: Bons Offices SRL, 2022, p. 117. ISBN 978-9975-87-140-2. Comunicare „Cercetarea mortarelor descoperite în situl medieval de la Orheiul Vechi” (oral)

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. BACUMENCO-Pîrnău, Ludmila dr., Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a IX-a. In memoriam *Ion Niculiță (1939-2022)*, Chișinău, 26 mai 2023. Programul și rezumatele comunicărilor, Chișinău, 2023, p. 45. Comunicare „Noi date arheologice privind locuințele medievale descoperite la Orheiul Vechi” (oral)
2. HEGHEA, Sergiu, **POPOVICI, Sergiu**, AVRAM, Dumitru, IORGA, Adrian, AGULNICOV, Serghei, CHITIC, Vladimir, SERBINOV, Sergiu. Cercetări arheologice în Republica Moldova.: Campania 2020, 16 aprilie 2021, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Comisia Națională Arheologică, 2021, p. 81-84. ISBN ISBN 978-9975-87-788-6. Comunicare „Cercetări arheologice de salvare în nucleul istoric al orașului Chișinău, bd. Grigore Vieru” (oral)
3. MUSTEAȚĂ, S. TENTIUC I. (DR.), URSU I. (DR.), Cercetări arheologice în Republica Moldova 2023. Sesiunea "Cercetări arheologice în Republica Moldova : Campania 2022" Chișinău, Moldova, 16 mai 2023, p. 75-77 CZU: 902/903(478-25):27-523. Comunicare „Cercetări arheologice în situl Chișinău – Biserica Constantin și Elena” (oral)
4. MUSTEAȚĂ, S. TENTIUC I., URSU I. (DR.), Cercetări arheologice în Republica Moldova 2023. Sesiunea "Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2022" Chișinău, 16 mai 2023, p. 72-74. CZU: 902/903(478-25). Comunicare „Cercetări arheologice în vatra istorică a Chișinăului (str. Pușkin nr. 62)” (oral)
5. MUSTEAȚĂ, S. (DR.), I. TENTIUC (DR.), I. URSU (DR.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2019. Sesiunea Națională de Rapoarte, 18 aprilie 2020*, Program, Rezumatele comunicărilor, Chișinău, 2020, p. 85-88. Comunicare „Cercetări arheologice la Soroca (campania 2019). Rezultate preliminare” (oral)
6. MUSTEAȚĂ, S. (DR.), TENTIUC, I. (DR.), URSU, I. (DR.), V. Vornic (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2021. Sesiunea Națională de Rapoarte, 20 aprilie 2022*, Program, Rezumatele comunicărilor, Chișinău, Bons Offices, 2022, p. 71-74. ISBN 978-9975-87-966-8. Comunicare „Castelul Soroca – Campania arheologică 2021” (oral)
7. MUSTEAȚĂ, Sergiu, dr. hab., Workshop-ul online „Abordări contemporane în conservarea și promovarea muzeelor în aer liber”, Chișinău, 16 – 18 februarie 2022, Comunicare „Conservarea și restaurarea castelului Soroca: calitate și impact” (oral)

8. **POPOVICI, Sergiu**, VORNIC, Vlad, CIOBANU, Ion. Cercetări arheologice în Republica Moldova.: Campania 2020, 16 aprilie 2021, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Comisia Națională Arheologică, 2021, p. 85-87. ISBN 978-9975-87-788-6. Comunica „O pivniță din piatră cercetată la Soroca” (oral)
9. MUSTEAȚĂ, S. (DR.), CIOBANU, I. (DR.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2019*”. Sesiunea Națională de Rapoarte, 18 aprilie 2020, Program, Rezumatele comunicărilor, Chișinău, 2020, p. 81-84. Comunicare „Cetatea Tighina-Bender. Rezultatele preliminare ale săpăturilor arheologice din octombrie 2019” (oral)
10. SIMALCSIK, A., Conferința Științifică „Arheologia urbană – cercetare, protejare și promovare”, Consiliul municipal Chișinău, 11 octombrie 2023. Comunicare „Date antropologice referitoare la complexele funerare descoperite în anul 2022 în perimetrul urbei Chișinău” (oral)
11. VORNIC, V., **SIMALCSIK, A.**, POPOVICI, S., HEGHEA, S., Sesiunea Națională de Rapoarte „Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2020”, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Comisia Națională Arheologică, Chișinău, 16 aprilie 2021, p. 74-78. ISBN 978-9975-87-788-6. Comunicare „Investigații arheologice de salvare în situl medieval de la Costești-Gârlea. Campania 2020” (oral)
12. VORNIC, Vlad, **CIOBANU, Ion**, **POPOVICI, Sergiu**, Cercetări arheologice în Republica Moldova.: Campania 2019. Sesiunea Națională de Rapoarte, 18 aprilie 2020, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Comisia Națională Arheologică, 2020, pp. 75-77. ISBN 978-9975-87-670-4. Comunicare „Cercetările arheologice în situl medieval de la Costești-Gârlea din anul 2019” (oral)
13. VORNIC, Vlad, HEGHEA, Sergiu, **POPOVICI, Sergiu**, AVRAM, Dumitru, IORGA, Adrian, SERBINOV, Sergiu, CHITIC, Vladimir, DIMOV, Igor, SULA, Mircea. Cercetări arheologice în Republica Moldova.: Campania 2022, Ed. 1, 16 mai 2023, Chișinău. Chișinău: Bons Offices, 2023, p. 68-71. ISBN 978-9975-81-134-7. Comunicare „Cercetări arheologice în situl de la Costești-Gârlea în anul 2022” (oral)
14. VORNIC, Vlad, **POPOVICI, Sergiu**, HEGHEA, Sergiu, AVRAM, Dumitru, IORGA, Adrian, SERBINOV, Sergiu, CHITIC, Vladimir. Cercetări arheologice în Republica Moldova.: Campania 2021, 20 aprilie 2022, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Comisia Națională Arheologică, 2022, p. 63-66. ISBN 978-9975-87-966-8. Comunicare „Cercetările arheologice în situl medieval de la Costești-Gârlea din anul 2021” (oral)
15. VORNIC, Vlad, **POPOVICI, Sergiu**, HEGHEA, Sergiu, AVRAM, Dumitru. Cercetări arheologice în Republica Moldova.: Campania 2022, Ed. 1, 16 mai 2023, Chișinău. Chișinău: Bons Offices, 2023, p. 78-81. ISBN 978-9975-81-134-7. Comunicare „Un nou complex subteran din cărămidă descoperit la Cahul” (oral)
16. VORNIC, Vlad, **POPOVICI, Sergiu**, HEGHEA, Sergiu, SERBINOV, Sergiu, CHITIC, Vladimir. Cercetări arheologice în Republica Moldova.: Campania 2020, 16 aprilie 2021, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Comisia Națională Arheologică, 2021, p. 88-91. ISBN 978-9975-87-788-6. Comunicare „Două cavouri din cărămidă din epoca

modernă descoperite în orașul Călărași” (oral)

17. VORNIC, Vlad, **POPOVICI, Sergiu**, IORGA, Adrian, AVRAM, Dumitru. Cercetări arheologice în Republica Moldova.: Campania 2019. Sesiunea Națională de Rapoarte, 18 aprilie 2020, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Comisia Națională Arheologică, 2020, p. 78-80. ISBN 978-9975-87-670-4. Comunicare „Săpături de salvare în anul 2019 la Gotești (r-nul Cantemir)” (oral)
18. VORNIC, Vlad, **SIMALCSIK, Angela**, **POPOVICI, Sergiu**, HEGHEA, Sergiu. Cercetări arheologice în Republica Moldova.: Campania 2020, 16 aprilie 2021, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Comisia Națională Arheologică, 2021, p. 76-80. ISBN 978-9975-87-788-6. Comunicare „Investigații arheologice de salvare în situl medieval de la Costești-Gârlea. Campania 2020” (oral)

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

Conducătorul de proiect: prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață

Data: 18.12.2023

ANEXA NR. 3
Volumul total al finanțării proiectului 2020-2023
Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval
din Republica Moldova

Cifrul proiectului **20.80009.1606.06**

Anul	Finanțarea planificată (mii lei)	Finanțarea Executată (mii lei)	Cofinanțare (mii lei)
2020	430,400	417,600	
2021	430,400	430,400	
2022	430,400	430,400	
2023	488,400	488,400	
Total	1,779.600	1,766.800	

Conducătorul de proiect: prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață

Data: 18.12.2023

ANEXA NR. 4

Componenta echipei pe parcursul anilor 2020-2023

Lista executorilor, potențialul științific, inclusiv indicarea modificărilor echipei de cercetare pe durata Programului de stat (*funcția în cadrul proiectului, titlul științific, semnătura executorilor la data de 31 decembrie 2023*)

Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova

Cifra proiectului 20.80009.1606.06

Echipa proiectului conform contractului de finanțare 2020-2023						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Musteață Sergiu	1972	Dr. hab.	0,5	03.01.2020	31.12.2023
2.	Postică Gheorghe	1954	Dr. hab.	0,5	03.01.2020	31.12.2023
3.	Ursu Ion	1982	Dr.	0,5	03.01.2020	31.12.2023
4.	Pîrnău Ludmila	1975	Dr.	0,5	03.01.2020	31.12.2023
5.	Simalcic Angela	1975	Dr.	0,5	03.01.2020	31.12.2023
6.	Popovici Serghei	1986	Dr.	0,25	03.01.2020	31.12.2023
7.	Ceban Ion	1987		0,25	03.01.2020	31.12.2023

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform proiectului - **28,57%**

Conducătorul de proiect: prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață

Data: 18.12.2023

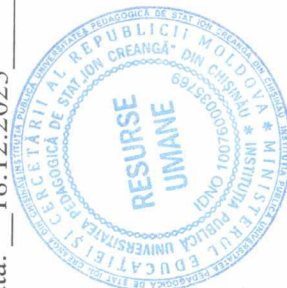

Formular privind raportarea indicatorilor în cadrul proiectului Programe de Stat
pentru perioada 2020 – 2023, cifra 20.80009.1606.06

Conducătorul de proiect: prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață

Data: 18.12.2023

S